

Majorné Bodor Ilona

Gyakorlati képzés az Eötvös József Főiskola Könyvtárában (1970-2013)

A főiskolán a könyvtár szak képzéséhez évtizedeken át kötődtem, kezdetekben hallgatóként, majd könyvtárosként, könyvtárigazgatóként, gyakorlati képzésvezetőként és oktatóként.

A Bajai Tanítóképző Főiskolán tanultam 1974-1977-ig tanító szakon. Abban az időben szakkollégium keretében speciálkollégiumot lehetett választani a tanító szak mellett, én könyvtár és rajz kiegészítő képzésben vettem részt. Ez volt az első találkozásom a könyvtáros szakmával. A tanítóképző könyvtárában az olvasóterem nyitva volt este 22 óráig, és ebben a tevékenységben mint hallgató vettem részt. 1984-től kis megszakítással könyvtárosként, majd 1992-től könyvtárigazgatóként dolgoztam a főiskola könyvtárában. A több mint négy évtizedes könyvtár szakos képzésbe bekapcsolódtam, számtalan tárgyat oktattam, gyakorlatot vezettem és szerveztem. Az országosan is nagyhírű bajai tanítóképzés mellett a könyvtáros képzésnek is volt rangja, ahol a szakmában elismert kiváló szakemberek óraadóként tanítottak, mint pl. Barátné Dr. Hajdu Ágnes, Dr. Csapó Edit, Dr. Fülöp Géza, Dr. Szabó Sándor. A körülmények szükségszerűen magukkal hozták a gyakorlat állandó változását, ezeknek éveken át részese voltam, és ezeket követve tekintem át a **gyakorlati képzés több évtizedes történetét**.

1. Speciálkollégium

1.1 Népművelő-könyvtár, könyvtár szakkollégium

A könyvtáros képzés a **70-es években** kezdődött könyvtár szakkollégium formájában a tanítóképzés részeként. A népművelő-könyvtár szakkollégium tárgyait vehették fel a tanító szakos hallgatók, és először 1975-ben kaptak erről betétlapot, igazolást (13 diák). Később a könyvtár és népművelő szakkollégium különvált a Közművelődési tanszék keretein belül. **1973-ban** nevelői, ifjúsági könyvtárat nyitott az intézet a gyakorló iskola épületében. A könyvtár szakkollégium hallgatói számára a főiskola és az általános iskola könyvtára színvonalas gyakorlóhely volt. Elsősorban ők látták el a főiskolai könyvtár olvasótermének délutáni és esti felügyeletét 16-22 óráig.^{1 2} között már évenként 25-28 fő szerzett középfokú könyvtáros végzettséget.³

2. Könyvtáros képzés a főiskolán

2.1 Diplomás könyvtár szakos képzés

Az **1994/95-ös tanévtől** a Művelődés és társadalomelméleti tanszék vezetője **Dr. Frick Mária** volt, az ő nevéhez kapcsolódik a diplomát adó könyvtáros képzés elindítása, majd hosszú éveken át a szak felelőseként a kurzust ő irányította, szervezte.

Önálló szakként **1994 szeptemberében** indult a 4 éves nappali és levelező tagozatos **könyvtáros képzés**, mely főiskolai diplomát adott. 1995 szeptemberében az I. évfolyamon 30 fő, a II. évfolyamon 46 fő, a budapesti kihelyezett tagozaton 96 fő tanult a könyvtár szakon. 1998-ban végeztek először a könyvtáros hallgatók.⁴

A rendszerváltást követően egyre több könyvtárban vezették be az integrált könyvtári rendszereket. A főiskola könyvtárában, az országban az elsők között, **1995-től alkalmaztuk az Aleph rendszert**. Nagy előny volt a hallgatók számára, hogy találkozhattak egy nagy integrált könyvtári rendszerrel a könyvtári gyakorlataik során, és szembesültek az informatika jelentőségével, a technika gyors térnyerésével. Már ekkor elindítottuk a számítógépes feldolgozást, a saját adatbázisunk kialakítását. A könyvtár teljes állományának a feldolgozását (180 ezer dokumentum) 2012-ben fejeztük be, minden típusú dokumentum szerepel az adatbázisunkban, ezekből kiemelném a szakdolgozatok adatbázisát. Pályázatok tették lehetővé ezt a nagy munkát, az adatfelvitelben sokat segítettek az általunk betanított hallgatók.

A könyvtár és a tanszék évek óta szoros szakmai együttműködés keretében végezte a diákok gyakorlatának megszervezését. Kezdetben elsősorban csoportokat fogadtunk, ám amikor a létszám megnőtt, és nem volt elég hatékony a munka végzése, a nagy létszámú csoportokat kisebbekre osztottuk, majd a minőségi gyakorlatszervezés érdekében az egyéni munkavégzést vezettük be, ezzel a könyvtárban töltött gyakorlati időt meghosszabbítottuk. A hallgatók gyakorlati képzésébe egyre több munkatársamat vontam be.

1996-1998 közötti időben a **csúcson volt** az oktatásban részt vevő tanulók létszáma, és emiatt a gyakorlati foglalkozások színtere bővült. A levelezős diákok számára lehetőséget biztosítottuk arra, hogy maguk választhassák ki gyakorlólhelyüket, amely elsősorban a lakóhelyükön volt.⁵

Az **1998/1999-2004/2005-ös** tanévig (7 év) a nappalis és a levelezős hallgatók gyakorlatát a könyvtár koordinálta, a gyakorlati képzés vezetőjeként többször átdolgoztam a tematikákat, feladatokat a tantervnek megfelelően. A szakmánk velejárója a könyvtáros képzés folyamatos megújulására történő törekvés, alkalmazkodás a megváltozott környezeti körülményekhez, a felhasználói és fenntartói elvárásokhoz.

2.2 Egy- és kétszakos könyvtáros képzés

2001/2002-ben indult utoljára a 4 éves képzés **könyvtár szak** néven, a **2002/2003-as** évtől **új elnevezéssel** a 3 éves **(informatikus-könyvtáros)** és a két szakos 4 éves **(informatikus könyvtáros-művelődésszervező)** kurzus bevezetésére került sor az új kreditrendszerű tanterv szerint.

Az egyszakos könyvtárosok 2004/2005-ben, a két szakos, 4 éves képzés utolsó csoportja pedig 2008/2009-ben végzett. Az utolsó egyszakos levelezős évfolyam 2008-ban, az utolsó diplomás levelezős évfolyam 2007-ben fejezte be tanulmányait.⁶

Az eltérő tantervek nagy kihívást jelentettek az oktatók számára, és ehhez alkalmazkodva különböző gyakorlati programokat alakítottam ki mint gyakorlati képzésvezető, összehangolva az elmélettel a gyakorlati feladatokat.

Dr. Bayerle Alajossal (fakultásigazgató-helyettes) – aki a gyakorlati képzés intézményi szintű irányítását végezte, koordinálta – együttműködve, **a feladatközpontú foglalkozásokat** tartottuk fontosnak, ezért a **kredit pontoknak** megfelelő nehézségű feladatokat készítettem, összehangolva a már meglévő elméleti ismeretekkel. A mentorok a felkérő levél mellett értékelési szempontokat kaptak, ami alapján az igazoló lapokat kitöltötték, a diákokat minősítették. A hallgatók között sok volt a levelezős, akik már könyvtárban dolgoztak, nekik felmentést adtunk, aminek a kritériumait pontosan meghatároztam.⁷

Már ekkor megjelenítettük a honlapon a szükséges dokumentumokat, azonban még a diákokkal történő személyes kapcsolat volt a jellemző a konzultációk alkalmával, később ez a kommunikáció elsősorban elektronikus formában történt.

2001-től 2005-ig 647 hallgató szerzett tapasztalatokat könyvtárunkban. A gyakorlatban eltöltött idő változó volt, 1-1 főnek szemeszterenként 20 órától 160 óráig terjedt, a képzés típusától függően. A diákok között voltak informatikus könyvtáros művelődésszervező, könyvtáros, informatikus könyvtáros, diplomás informatikus könyvtár szakos nappali és levelező tagozatos hallgatók is, sőt az eszéki egyetemről is fogadtunk diákat pályázati támogatással. A főiskolások szakmai ismereteinek megszerzéséhez, bővítéséhez nagy segítséget nyújtott könyvtárunk, amely már 2001-től nyilvános könyvtárként működött.⁸

2004/2005-ös év újabb kiemelkedő időszak volt a jelentkezők létszámát tekintve, **230 diák** iratkozott be könyvtár szakra. Ebben a tanévben egy nappalis és hat levelezős csoport volt.⁹ A könyvtár nem csak a főiskola hallgatóinak gyakorlati képzését végezte, hanem más felsőfokú intézmények diákjait is fogadta, sőt külföldi felsőoktatási intézmény hallgatóit is.

A képzési idő rövidülésével a hallgatók előbb találkozhattak a gyakorlattal. A diákok saját maguk által meghatározott időbeosztásban, egyénileg végezheték a gyakorlatukat. Nemcsak az egyes munkafolyamatokat ismerhették meg könyvtárunkban, hanem átfogó képet kaptak az egész rendszerről. Sokat segítünk abban, hogy a hallgatók az elméleti ismereteiket a gyakorlatban is kipróbálhassák, a szakmát jobban megismerhessék. A **gyakorlatorientált képzés** bevezetésével megvalósult az egységes, feladatközpontú munkavégzés, az **órák száma megnövekedett** és ezért a gyakorlatot a hallgatók elsősorban nyáron tudták megvalósítani. Az évek során a gyakorlóléhelyek száma folyamatosan bővült. Az intézményvezetőkkel jó kapcsolatot alakítottunk ki, szívesen fogadták hallgatóinkat. Az állandó visszajelzéseket figyelembe vettük, fejlesztésekkel biztosítottuk a gyakorlat megfelelő minőségét. A könyvtárban dolgozó hallgatók közül ketten a könyvtár dolgozóivá váltak, kollégáink lettek, de a többi gyakornokkal is sikerült megszerettetni ezt a pályát, a könyvtáros munkát, ezt bizonyította, hogy szinte mindenki szeretett volna maradni, nehéz szívvel váltak meg könyvtárunktól.

2.3 A Könyvtártudományi Tanszék megalakulása

2005-ben Dr. Fischerné Dr. Dárdai Ágnes tanszékvezetői irányításával alakult meg a **Könyvtártudományi Tanszék**. Később a tanszék Könyvtártudományi szakcsoporttá alakult, a szak felelőse **Dr. Csapó Edit** lett, aki egyben e szak budapesti tagozatának a vezetője is volt.

A gyakorlati képzés során megszerezték a hallgatók azokat a jártasságokat és készségeket, amelyek szükségesek voltak a könyvtári-informatikai munkafolyamatok szakzerű elvégzéséhez. A szakmai gyakorlatot több könyvtárban teljesítették három féléven át (45, 45, 135 órában, kreditértéke 15). Külön hangsúlyt helyeztünk arra, hogy **a főiskola könyvtára elsődleges gyakorlóhely** legyen. Ebben az időben a hallgatók gyakorlóhelyei: EJF Könyv- és Médiatár, EJF Gyakorlóiskola könyvtára, Kiscsávolyi Általános Művelődési Központ könyvtára, Újvárosi Általános Művelődési Központ könyvtára, Türr István Múzeum könyvtára, Ady Endre Városi Könyvtár, illetve a levelezős hallgatók számára az országos könyvtári hálózat bármely könyvtára.¹⁰

A tanszékkal együttműködve határoztuk meg az elméleti és gyakorlati képzés arányait és feladatait, így megvalósulhatott az elméleti ismeretek hatékony alkalmazása.

2.4 A Bologna-rendszer bevezetése

2006/2007-es tanévtől a Bologna-rendszert vezették be az egyszakos informatikus könyvtáros képzésben (BA tanterv).

Az oktatás belső struktúrája megváltozott, a célok között kiemelt szerepet kapott az általános ismeretek nyújtása, mely igazodott a munkaerőpiac által elvárt interdiszciplináris kompetenciák és tudáskészlet igényeihez. Ezen a szakon csak egy szakirányt (iskolai könyvtári szakirány) vehettek fel a hallgatók. Kiemelt gyakorlóhelyek voltak az EJF Könyv- és Médiatára és az EJF Gyakorló Általános Iskola Könyvtára.¹¹

2006-ban létrehozták a **Gyakorlati Képzési Bizottságot**, melynek elnöke **Dr. Besir Anna** volt. A bizottság létrehozásának célja a különböző szakok gyakorlati képzésének összehangolása. Ennek eredményeként a könyvtár szakosok gyakorlatának finanszírozása a levelezős, a nappalis és a többi gyakorlat (tanító, óvodai, andragógia és művelődésszervező) tekintetében egységessé vált (a kredit értékeket figyelembe véve).¹² Továbbra is elsődleges képzési hely volt könyvtárunk, ahol a könyvtár szakos nappalis és levelezős hallgatóink csoportosan és egyénileg is gyakorlati képzésben vettek részt.

Amíg a gyakorlatvezető kollégák finanszírozása nem volt megoldott, a nappali képzés tekintetében a gyakorlat színtere kizárólag a főiskola könyvtára volt. A gyakorlatvezetők pénzbeli elismerése után a képzőhelyek száma kiteljesedett, de később, a képzés utolsó éveiben ismét finanszírozási gondok léptek fel.

2.5 Az akkreditált könyvtár szak

2007-es évben A MAB (Magyar Akkreditációs Bizottság) ellenőrző látogatása a gyakorlati képzést is érintette. A könyvtár szak és a könyvtár pozitív, elismerő visszajelzést kapott. 2009-ben végeztek az új rendszerű 6 féléves IK BA (informatikus könyvtáros, Bachelor of Arts) szakos hallgatók, szintén ebben az évben végzett az IKM (informatikus könyvtáros-művelődésszervező) évfolyam. **A tanulmányi idő rövidülésével** az alapvető szakmai ismeretekkel előbb találkozhattak a főiskolások, ami a gyakorlati képzést is befolyásolta. A könyvtárban végzett gyakorlatok alkalmával a hallgatók érdeklődése az informatikai ismeretek, az adatbázisok és a távszolgáltatások iránt hangsúlyosabb lett.

2009-ben a Könyvtártudományi szakcsoport a könyvtárba költözött, az irodákat három kutatószobában alakítottuk ki. Az országban egyedül **Baján** valósult meg a **könyvtáros képzés könyvtáron belül történő oktatása**. A hallgatók összes óráját a könyvtárban tartották a kollégák. A kor igényeinek megfelelő, kiváló infrastruktúrával

biztosítottuk és más oktatók számára is lehetővé tettük a könyvtáron belüli színvonalas órák megtartását.¹³

2010-2013 között a **szakfelelősök** személye évenként változott, 2010-ben **Bujdosóné Dr. Dani Erzsébet**, 2011-ben **Dr. Dippold Péter**, 2012-ben **Dr. Gyurcsó Júlia** látta el a szakcsoportvezetői teendőket. A gyakori személyi változások ellenére az oktató kollégák és a könyvtár között ebben az időben magas színvonalú együttműködés alakult ki, az oktatói munkát két munkatársam bevonásával segítettük.

A hallgatói igényeket figyelembe vették az oktatók és 2010-2013 között az informatikus könyvtáros BA alapszakon **három szakirány közül is (iskolai könyvtári, minőségmenedzsment, web-programozó)** választhattak a diákok. A szakirányokon folyó képzések és továbbképzések **infrastrukturális háttere** (pl. új könyvtáráépület, könyvtári szakirodalom, informatikai fejlesztések) – pályázatok, főiskolai beruházások és egyéb fejlesztések eredményeként – **folyamatosan bővült.**¹⁴

A főiskola könyvtára ideális helyszín volt az informatikus könyvtáros hallgatók (2., 3. és 5. félévben esedékes) gyakorlati oktatásához (nappali: 45/45/135 óra) (levelező: 15/15/45 óra). „A főiskolai könyvtár személyi és tárgyi feltételei kiválóan megfeleltek a szakképzés elvárásainak. A könyvtári gyakorlattal kapcsolatban, a továbbiakban is minden szükséges információ, nyomtatvány (nappalis és levelezős gyakorlati program, felkérő levél, befogadó nyilatkozat, igazolás a könyvtári gyakorlat teljesítéséről) elérhető és letölthető volt a könyvtár honlapjáról”.¹⁵

„**2010.** július 15-17-ig **(600 fős) országos rendezvénynek** adott otthont az Eötvös József Főiskola Könyvtára, itt került sor a **Magyar Könyvtárosok Egyesületének 42. vándorgyűlésére.** A szervezés, a koordinálás nemcsak nagy munka volt, hanem hihetetlen élmény is, a kiscsoportos munka felértékelődött a készülődés folyamán. Részt vett a megvalósításban a főiskola 11 könyvtáros hallgatója is, akik lelkesen, fiatalos lendülettel dolgoztak.”¹⁶

2010–2012 es években a könyvtár szakon tanulók gyakorlatát munkatársaimmal továbbra is szerveztük, a könyvtárban tartott órák feltételeit koordináltuk. Mivel **2002/2003-as** tanévtől a könyvtár szakot **átnevezték informatikus könyvtáros szakra**, a szak állami támogatást kapott. Ettől azt reméltük, hogy nagyobb érdeklődés lesz a szak iránt, több hallgatót tud felvenni a főiskola, és így átvészeli ezt a nehéz időszakot.

A kezdeti fellendülés után azonban az évek során a létszám folyamatosan csökkent, és a radikális létszámvisszaesés miatt a **2012/2013-as** tanévben szervezeti átalakítás történt a főiskolán, melynek eredményeként a Társadalomtudományi Intézet működése és azon belül **az informatikus könyvtáros szak indítása** a Szenátus döntése alapján **felfüggesztésre került.** A II. évfolyam hallgatóit a Pécsi Tudományegyetem vette át, a végzős évfolyamosok pedig Baján maradhattak és 2014 tavaszán diplomájukat az Eötvös József Főiskolán vehették át. Ezzel „befejeződött” a több mint négy évtizedes bajai könyvtáros képzés.

3. Külföldi kapcsolatok, gyakorlatok

Az Eötvös József Főiskola részéről **Dr. Majdán János** rektor úr kezdeményezte, hogy a könyvtár szakos hallgatók külföldi könyvtárakban is végezhesenek nyári gyakorlatot.

A rektor úrral írásban megkerestük a horvát konzult és a kulturális szakállamtitkárt, melyben kértük, hogy államközi szerződés keretében támogassák hallgatóink külföldi gyakorlatát.

A személyes kapcsolatoknak, a két intézmény együttműködésének köszönhetően három hallgatónk az **eszéki Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ** könyvtárában dolgozott 2009. és 2010. év nyarán, két hetet. Ez a magyar oktatási centrum a kelet-szlavóniai és baranyai magyarság szolgálatában tevékenykedik. Horvátországban ez az egyetlen központ, amelynek keretén belül négy egység működik: óvoda, általános iskola, középiskola és kultúrház.

Az intézmény igazgatója, **Kucsera Bandi**, fontosnak tartotta, hogy könyvtára méltó helyen, rendezett körülmények között szolgálja a magas színvonalú magyar nyelvű oktatást.

A bajai hallgatók segítettek a dokumentumok rendezésében, és ennek eredményeképpen az itt található értékes könyveket a tanárok és a diákok hatékonyan tudták használni, gyorsan, jól tájékozódtak a szakszerűen elhelyezett állományban.

A rektor úr kérésére a horvátországi gyakorlatot megszerveztem, tapasztalataimat átadtam, és a hallgatók a következő évben fejezték be az elkezdett munkát. Mindkét fél részéről sikeresnek mondható volt ez a kezdeményezés.¹⁷

4. Hallgatók és pályakezdő könyvtárosok a főiskola könyvtárában

4.1 Végzett hallgatók a könyvtárban

A végzett hallgatóink közül sokak számára, évek óta lehetőséget biztosítottunk a főiskola könyvtárában a gyakorlat megszerzésére.

1998-2008-ig közhasznú, ill. pályakezdő tapasztalatszere formájában a munkaügyi központ támogatásával 14 főt alkalmaztunk. Két főt több mint egy évig, 2 főt csak négy hónapig, 10 főt pedig egy évig tudtunk foglalkoztatni, gyakorlatszerzés céljából. A Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ Bajai Kirendeltsége a megváltozott jogszabályok miatt a pályakezdő fiatalokat a START kártyával segítette, ezt a lehetőséget 1 főnél vettük igénybe.

4.2 Hallgatói munka a könyvtárban

2006-ban 4 könyvtár szakos hallgató, **2007-től már csak egy fő** segítette munkánkat az olvasószolgálatban és a katalogizálásban.

2008. április 25-én adtuk át az új könyvtár épületét. A költözködés során lehetőségük volt hallgatóinknak arra, hogy diákmunkát vállalva részt vehessenek egy nem mindennapi feladat megvalósításában, és ez számukra pénzbeli juttatást is jelentett. Két hónap alatt végeztük el a nagy munkát, 81 diák segítségével, akik 3226 munkaórát teljesítettek. A 200 ezer dokumentum átszállítását 10 fuvarral oldottuk meg (ez 2395 doboz volt).¹⁸

Az új könyvtárban a nyitva tartásunk idejét meghosszabbítottuk, este 19 óráig folyamatosan tartottunk nyitva. Ehhez és a retrospektív katalogizálás folytatásához hallgatói segítséget vettünk igénybe. 2008-ban 6 főt, 2009 szeptemberétől pedig már csak négyet tudtunk alkalmazni.

2011-es évben takarékosági okokból (2 hallgató csak május végéig dolgozott) a nyitva tartási időnk szeptembertől 1 órával csökkent.

Nagyon népszerű volt ez a foglalkoztatás a diákok körében, hiszen egyrészt gyakorlatot szerezhettek, láthatták a munkafolyamatok összefüggéseit és anyagi juttatást is kaptak. Mivel a feltétele ennek a szakmai alkalmasság mellett a hallgatói jogviszony volt, a végzettek újabb szakokra iratkoztak be azért, hogy továbbra is a könyvtár alkalmazásában maradhassanak.

Összegzés

A **rendszer váltás után** a felsőoktatási képzés megváltozott, a nagy társadalmi elvárás következtében a diplomát szerzők száma ugrásszerűen megnőtt, másrészt a munkaerőpiac újabb területein vált fontossá a magas szintű tudással és diplomával rendelkező munkavállaló. Magyarországon az **1997. évi könyvtári törvény** rendszerbe szervezte a könyvtári ellátást, ezek intézményeit és folyamatait. Ez a könyvtári törvény rendezte a finanszírozási kérdéseket, a könyvtárak fenntartását szabályozta, hatása kiemelkedő jelentőséggel bírt a könyvtárak tekintetében a képzések, új könyvtárak építése és a minőségbiztosítás területén egyaránt.

A társadalmi változások kedveztek a könyvtáros képzésnek, mely később önálló szakká és **egyre népszerűbbé vált az elhelyezkedési lehetőségek bővülésével. Ez a folyamat Baján is lejátszódott**, ahol a város két korábbi önálló felsőoktatási intézményének 1996-ban történt egyesülése után a könyvtárosok tanítására **önálló tanszéki** keret jött létre. Az intézmény anyagi stabilitását, más – akkor leszálló ágban lévő – képzések fenntartását, más szakok mellett ez a szak biztosította.

A felsőoktatásban radikálisan megváltozott a helyzet, a **2006-ban bevezetett bolognai folyamat** kiteljesedése után, a munkaerőpiacon is telítettség állt be, és valószínűleg ez is **csökkentette a képzés iránti igényt**. Végezetül említést kell tenni az ebben az időszakban érettségiző diákok pálya- és képzési hely választásáról, melyben gyakran nem a közelség, vagy a szakmai minőség, hanem a végzés utáni elhelyezkedési lehetőség játszott szerepet.

Így indult meg a kisebb vidéki főiskolákon és egyetemeken a hallgatói létszám csökkenése, s kezdtek a nagyvárosok intézményeibe jelentkezni a diákok. A hallgatói létszám csökkenése sajnos nem állt meg annak ellenére sem, hogy komoly beruházásokra került sor Baján, **2008-ban adták át a gyönyörű aulát, a könyvtárat, a nagyelődöt és a kollégium épületét a Sugovica partján**. Az infrastruktúra, a környezet kiemelkedő színvonalú volt könyvtárunkban, hiszen egy minden igénynek megfelelő új épületben szolgáltathattunk.

Az Eötvös József Főiskola megpróbált versenyben maradni, de a hallgatói létszám fokozatos csökkenése jelezte, hogy a lehetőségek növekedése ellenére az intézmény már nem tartozik a népszerű helyek közé. E kényszerű helyzetben a főiskola átgondolta a szakstruktúráját és a szervezeti felépítését, **és szenátusi döntéssel megszüntette a karokat, s intézeti keretben folytatta további működését**. Az időközben informatikus könyvtáros szakra átnevezett és a természettudományos kapcsolata miatt állami támogatású hallgatók felvételét is lehetővé tévő szakon a **radikális visszaesés miatt a Szenátus a könyvtár szak „felfüggesztése” mellett döntött** (a könyvtár szak mellett az andragógia, nemzetközi tanulmányok szakokat is felfüggesztették).

Így fejeződött be Baján az informatikus könyvtáros szakemberek képzése. Bár a **szak** nem megszűnt, hanem ideiglenesen **felfüggesztésre került**, mégis úgy tűnik, hogy a

közeli jövőben nem indul újra Baján. Ugyanakkor a **bajai főiskolának** van egy **négy évtizedes képzési múltja**, az ehhez kapcsolódó **gyakorlati oktatás történetét** tekinttem át.

Az országban a könyvtáros képzés további alakulása fontos, hiszen nemcsak a könyvtárosok, hanem a könyvtárak jövőjének is záloga.

JEGYZETEK

1. Hadnagy János - Juhász Károly (szerk.): A Bajai Tanítóképző Intézet évkönyve 1970-1976. Baja, Bajai Tan. Int. Ig., 1976. 40-42.
2. Fekete Bertalan - Juhász Károly (szerk.): A Bajai Tanítóképző Főiskola évkönyve 1976-1981. Baja, Bajai Tanítóképző Főiskola Főigazgatósága, 1981. 42-44., 38-40.
3. Keszthelyi György (szerk.): Az Eötvös József Tanítóképző Főiskola évkönyve 1981-1986. Baja, EJTFF Főigazgatósága, 1986. 67-69., 65-66.
4. Varsányi György (szerk.): Az Eötvös József Tanítóképző Főiskola évkönyve 1991-1996. Baja, EJTFF főigazgatója, 1996. 63-67.
5. Albertné Herbszt Mária (szerk.): Az Eötvös József Főiskola évkönyve 1996-2001. Baja, EJTFF főig., 2001. 70-74.; 182-189.
6. Vass Csaba: Az informatikus könyvtáros szak gyakorlati képzésének helyzetelemzése (2002-2006.) In: Besir Anna (szerk.): Gyakorlati képzés: Helyzetelemzés (2002-2006.) (kézirat) Baja, EJTFF, 2007. február
7. Majorné Bodor Ilona: Gyakorlati képzés 2005/2006. I. félév (Helyzeteleírás, javaslatok) (kézirat) Baja, EJTFF KM, 2006. január 18.
8. Majorné Bodor Ilona: A főiskola Könyv- és Médiatára. In: Az EJTFF évkönyve 2001-2006. Baja, EJTFF Kiadó, 2010. 133-140.
9. Majorné Bodor Ilona: Könyvtári gyakorlat 2003/2004-2008/2009 (kézirat) Baja, EJTFF KM, 2009.
10. Fischerné Dárdai Ágnes - Stohl Róbert: A Könyvtártudományi Tanszék. In: Az EJTFF évkönyve 2001-2006. Baja, EJTFF Kiadó, 2010., 65-66.
11. Sári Mihály - Sifter József: A Könyvtártudományi Tanszék (Andragógiai és Könyvtártudományi Intézet, Könyvtártudományi szakcsoport) (kézirat) Baja, EJTFF, 2009.
12. Besir Anna (szerk.): Gyakorlati képzés: Helyzetelemzés (2002-2006.) (kézirat) Baja, EJTFF, 2007. február
13. Majorné Bodor Ilona: A Főiskola Könyv- és Médiatára. In: Az EJTFF évkönyve 2009-2010. Baja, EJTFF Kiadó, 2010. 89-92.
14. Gyurcsó Júlia: Könyvtártudományi (informatikus könyvtáros) szakcsoport (2010-2013) (kézirat) Baja, EJTFF, 2014.
15. Gyurcsó Júlia: Gyakorlati képzés az informatikus könyvtáros szakcsoportban (2010-2013) (kézirat) Baja, EJTFF, 2014.
16. Majorné Bodor Ilona: Nagysikerű találkozó Baján. In: Ötvözet 2011. február 5-6.
17. Kérelem a hallgatók gyakorlati képzésének támogatásához, Ljiljana Pancirov főkonzul és Dr. Schneider Márta kulturális szakállamtitkár részére. (kézirat, levél) Baja, 2009. szeptember 9.
18. Majorné Bodor Ilona: Év végi összefoglaló (kézirat) Baja, 2008. december